

Учітесь, читайте, і рукою навчаєтесь, і свого не цурайтесь. / П. Шевченко /

«ДЖЕРЕЛО»

№ 43-44 (595-596)
Листопад
2011 року

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

ВИДАЄТЬСЯ
3 ГРУДНЯ
1993 РОКУ

• За дорученням **Олександра Вілкула** заступник голови облдержадміністрації **Марія Пустова** провела перше засідання обласної комісії з розгляду проектів гімну Дніпропетровщини. Всі 27 проектів за одноголосним рішенням допущені до другого туру конкурсу.

«Майбутній гімн Дніпропетровської області повинен стати високохудожнім твором, який не лише стане офіційним символом регіону, але й буде сприяти вихованню почуття патріотизму, громадянської свідомості, поваги та любові до рідної Дніпропетровщини. **Вперше гімн пролунає 27 лютого 2012 року під час святкування 80-річчя створення області**», – зазначив голова облдержадміністрації **Олександр Вілкул**.

• За участі заступника голови облдержадміністрації **М.І. Пустової** відбулась нарада з питань готовності області до **Всеукраїнського семінару «Створення Єдиного освітньо-інформаційного простору»**.

• Відповідно до «Програми розвитку дошкільної освіти» та з метою розширення мережі груп і забезпечення місцями дітей в ДНЗ після капітального ремонту відкрито дві додаткові групи в нікопольському КДНЗ № 13 «Золотий ключик», додаткову групу на 20 місць у Красінському ДНЗ «Золота рибка» Криворізького району. У Юр'ївському районі відбулося відкриття навчально-виховного комплексу на базі Олександрівської СЗШ, де облаштовано спеціальне дошкільне відділення, яке будуть відвідувати 20 дітей.

• У рамках регіональної програми «Питна вода Дніпропетровщини», започаткованої **Олександром Вілкулом**, у місті Жовті Води (вперше в області) усі 12 дитячих садків, в яких виховується майже 2 тис. дітей, 100% забезпечені фільтрами з доочистки питної води.

• За ініціативи голови облдержадміністрації **Олександра Вілкула** на Дніпропетровщині реалізується програма розвитку інфраструктури для дитячого відпочинку: протягом двох років облаштовано понад 300 дитячих майданчиків. У Дніпропетровську, Кривому Розі й Нікопольському районі введено в дію 11 нових сучасних універсальних майданчиків, 7 – зі штучним покриттям для занять ігровими видами спорту та понад 50 – із тренажерним обладнанням – у Дніпропетровську та Кривому Розі.

• У листопаді отримано 26 навчальних комп'ютерних комплексів для кабінетів інформатики загальноосвітніх навчальних закладів області, а також 8 навчальних комп'ютерних комплексів (мобільних) для шкіл-інтернатів та спеціальних шкіл-інтернатів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

• «У 2012 році ми маємо зробити суттєві кроки у напрямку реформування інтернатних закладів, бо це завдання, визначене Президентом України та Урядом», – зазначила заступник голови облдержадміністрації **Марія Пустова** на обласній нараді, де відбулося змістовне обговорення питань діяльності інтернатних закладів, оцінено рівень надання освітніх послуг та лікувально-профілактичної роботи, розглянуто психолого-педагогічний аспект діяльності закладів. *Стр. 2*

За матеріалами управління преси та інформації облдержадміністрації

Олександр ВІЛКУЛ: «ВПЕВНЕНІСТЬ МОЛОДІ В РОЗВИТКУ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ – ЦЕ ВПЕВНЕНІСТЬ У РОЗВИТКУ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ ТА УКРАЇНИ»

Голова обласної державної адміністрації **Олександр Вілкул** презентував Концепцію проекту «Розвиток інтелектуального руху на Дніпропетровщині» працівникам сфери освіти, шкільному та студентському активу вищих навчальних закладів, представникам інтелектуальних клубів області. В презентації взяли участь такі відомі гравці, як Андрій Козлов, Анатолій Вассерман, Володимир Ітигін та Євген Шляхов, а також голова Дніпропетровської обласної організації Ліги українських клубів **Ігор Кузьмін**.

«Теза про пріоритетність розвитку інтелектуального потенціалу України була в інаугураційній промові нашого Президента **Віктора Януковича**. Тож, реалізуючи Комплексну стратегію розвитку регіону та освітню Програму «Новий Дніпропетровщині – новий стандарт освіти!», обласною владою із залученням експертів був розроблений Проект, що дозволить впровадити нові сучасні методики розвитку інтелектуального потенціалу молоді. А це важливий елемент розвитку Дніпропетровщини як потужного наукового, культурного та освітнього центру України та Європи», – сказав **Олександр Вілкул**.

Стартовий етап реалізації Проекту передбачає підготовку тренерів та викладачів, формування бази питань для інтелектуальних ігор, проведення навчальних семінарів у містах і районах області, створення шкільних і студентських команд.

Наступний етап: проведення турнірів на рівні шкіл та вишів, а потім – на рівні міст і районів.

Влітку 2012 року на обласному рівні в одному з літніх таборів буде проведено підсумковий регіональний турнір із «Що? Де? Коли?». Також восени 2012 року в загальноосвітніх школах Дніпропетровщини буде впроваджено інноваційний факультативний курс «Інтелект», що ґрунтується на теорії вирішення винахідницьких задач та інтелектуальних іграх.

У КРАЇНІ «ДИТИНСТВО» В УСІХ РІВНІ ПРАВА!

Обласний огляд декоративно-ужиткового мистецтва серед вихованців інтернатних закладів, присвячений Міжнародному дню інвалідів, відбувся на базі КЗО «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця» Дніпропетровської обласної ради».

Звертаючись до педагогів та вихованців інтернатних закладів, заступник голови облдержадміністрації **М.І. Пустова** наголосила на важливості опіки над дітьми: «Обласна державна адміністрація, органи виконавчої влади та місцевого самоврядування Дніпропетровщини акцентують свою увагу на захисті прав та законних інтересів дітей, особливо тих, які перебувають у складних життєвих обставинах. Посилення уваги суспільства до проблем дитинства набу-

ли нових ознак. Це, в першу чергу, забезпечення умов для підготовки дитини до рівноправного життя, повноцінних дій юного громадянина на користь держави».

Цей щорічний традиційний захід проводиться з метою сприяння подальшому розвитку дитячої твор-

ківський розпис», гуртки з хореографії та вокалу.

У цьогорічному конкурсі беруть участь понад 200 вихованців інтернатних закладів обласного підпорядкування.

На огляд приймаються роботи дітей-інвалідів, вироблені власноруч у творчих майстернях (вишивка, вироби з дерева, скла, природного матеріалу тощо).

Під час заходу діти захищають свої вироби демонстрацією та описом їх виготовлення. Журі враховувало художню майстерність, оригінальність, зовнішній вигляд, оформлення роботи, актуальність теми тощо.

Переможці отримали цінні призи: телевізори, музичні центри, багатофункціональні прилади.

чості; корекції, реабілітації та соціалізації дітей у суспільстві, виявлення і підтримки обдарованих.

Нині в інтернатних закладах області працюють майже 700 гуртків за інтересами різних напрямків. Улюблені: «М'яка іграшка», «Вишиванка», «Писанкарство», «Петри-

Світлина Андрія КРЮЧЕНКА

Новій Дніпропетровщині Новий стандарт освіти

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ: НОВИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ

На Всеукраїнській нараді з проблеми захисту прав дитини під головуванням Президента України Віктора Федоровича Януковича гостро звучала тема подальших перспектив інтернатних закладів у країні та соціального захисту дітей.

Виконавчі та місцеві органи влади отримали низку завдань. Вирішення їх – на особистому контролі голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації Олександра Юрійовича Вілкула.

За дорученням Олександра Вілкула заступник голови облдержадміністрації Марія Пустова за підсумками Всеукраїнського зібрання провела нараду з питань підвищення соціального захисту дітей.

У заході, що відбувся у приміщенні Дніпропетровської обласної державної адміністрації, взяли участь представники служби у справах дітей, органів охорони здоров'я, Дніпропетровського обласного психолого-медико-педагогічного центру, члени постійно діючої комісії з питань влаштування дітей до шкіл-інтернатів обласного підпорядкування та їх психолого-медико-педагогічного супроводу, керівники інтернатних закладів області.

Були розглянуті питання організації освітньої діяльності та стану лікувально-профілактичної та реабілітаційної роботи інтернатних закладів санаторного типу, а також – психолого-медико-педагогічних комісій.

Пріоритетом для всіх органів управління освітою від головного управління освіти і науки області до районного відділу освіти, є впровадження нових форм утри-

мавання дітей-сиріт, які повністю забезпечать їхні конституційні права на здобуття якісної освіти, належний соціальний захист та власну родину. Сирітство є складною соціальною проблемою, яке необхідно вирішувати комплексно. Спільно з Фондом Ріната Ахметова «Розвиток України» в області реалізується проект «Родина для дитини». При цьому Олександр Вілкул поставив завдання створити умови, аби щорічно не менше 400 вихованців інтернатів області переходили на виховання до родин.

Протягом останніх двох років кількість дітей-сиріт, які перебувають в інтернатних закладах Дніпропетровщини, зменшилась на 17 %. Це дуже важливий показник, зважаючи на процес переходу до європейської системи, в якій взагалі відсутнє таке явище, як дитячі будинки. Завдяки системній роботі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо влаштування дітей до сімей громадян, у закладах фактично навчається значно менше осіб, ніж передбачено проектною потужністю.

У зверненні до учасників наради Марія Іванівна Пустова сказала: «Нині немає єдиної автономної структури, на яку можна покласти відповідальність за вирішення цього питання у повному обсязі. Воно є комплексним. Тісна співпраця має об'єднати органи управління освітою, охорони здоров'я, служби у справах дітей.

Президент критично оцінює хід реформування інтернатних закладів, яке, на його думку, необхідно провести невідкладно. Він зазначив, що незважаючи на зростання бюджетних видатків на утримання дітей в інтернатах, переважна частина цих коштів спрямовується не на потреби сиріт, а на оплату праці працівників та утримання закладів. І наголосив, що такий стан речей є неприпустимим та потребує невідкладного вирішення.

У свою чергу, віце-прем'єр України, міністр соціальної політики Сергій Тігіпко зауважив, що інтернати потрібно замінити на дитячі будинки сімейного типу. Проблему захисту дітей-сиріт потрібно вирішувати за допомогою механізмів усунювання та опікунства. Інтернатна форма виховання віджила своє.

Це важко визнавати, адже ми на місцях, як ніхто інший, розуміємо, що не можна все підвести під загальний знаменник, адже за цим стоїть конкретна дитина, часом дитина з непростим діагнозом, з непростим долею. Такі діти потребують захисту та довготривалої реабілітації, яку в змозі надати тільки спеціальний заклад».

М. Пустова окреслила коло проблем, що вимагають вжиття конкретних кроків. Це низька наповнюваність закладів, висока вартість утримання вихованців, комунальних послуг, велика кількість обслуговуючого персоналу у розрахунку на одну дитину.

Було наведено конкретні приклади закладів, де наповнюваність складає 100, 21 і 46 %.

Так, утримання 69 вихованців Перещепинської школи-інтернату на

рік складає 6,8 млн грн, а це стільки ж, скільки передбачено на утримання 377 вихованців Криворізької санаторної школи-інтернату № 7. Вартість утримання 32 вихованців Виштарасівської школи-інтернату дорівнює утриманню 207 вихованців Дніпропетровської школи-інтернату №5, а це 4,6 млн грн на рік.

Аналіз показує, що тільки 60 % закладів працює майже на проектну потужність. Низька наповнюваність призводить до високої вартості утримання як однієї дитини, так і закладу в цілому.

Для порівняння. Вартість утримання однієї дитини на рік при наповнюваності закладу 30 % становить – 109 тис. грн, 50 % – 74 тис. грн, 80 % – 62 тис. грн, 100 % – 38 тис. грн.

Тобто, при повній проектній потужності закладу вартість утримання однієї дитини зменшується втричі.

У закладах з малою наповнюваністю на одного вихованця приходить 1-2 працівники.

На Всеукраїнській нараді Президент наголосив на тому, що кожна дитина, незалежно від віку та стану здоров'я, має право на родинне виховання. Глава держави відзначив, що необхідно вдосконалювати цю роботу і зробити все можливе для соціалізації кожної дитини, позбавленої батьківської опіки. При цьому констатував, що протягом останніх двох років до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу влаштовано майже на чверть менше дітей, ніж у попередні роки.

З огляду на це, особливу увагу на обласній нараді було приділено проблемам усунювання.

Поставлено конкретне завдання: ефективно працювати на місцях у цьому напрямку, перш за все в інтересах дитини.

Про влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейні форми виховання розповіла Ніна Григорівна

ОСВІТА – ОПОРА СУСПІЛЬСТВА

Делегати III Всеукраїнського форуму одностайно схвалили стратегічні напрямки освітньої галузі

Мені, як начальнику управління освіти і науки Дніпропетровської міської ради, керівнику із багаторічним стажем випала честь разом із ректором Дніпропетровського державного технічного університету, депутатом міської ради О.М. Коробочкою представляти освітян нашого регіону. Хвилювання і гордість переповнювали душу і серце, коли зустрічалася на з'їзді з відомими науковцями, талановитими педагогами, сучасними, креативними керівниками.

На мою думку, найбільшим досягненням форуму є створення атмосфери уваги представників влади, громадських організацій, управлінських структур, педагогів-практиків до подальшого розвитку освітньої галузі, інтегрування національної системи освіти у європейський і світовий освітній простір.

Розмова йшла принципова, іноді – емоційно-жорстка, але – потрібна.

Проекти нормативно-правових документів, розглянутих на з'їзді, обговорювалися серед педагогів, громадськості (внесено близько 5 тисяч поправок і доповнень). «Інноватика в сучасній освіті» – ось головне гасло, яке пролунало у виступі міністра освіти і науки, молоді

та спорту України Дмитра Табачника.

Присмодно відзначити, що за багатьма показниками інформаційного збірника Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Освіта України» (видає до III Всеукраїнського з'їзду працівників освіти) Дніпропетровська область лідирує.

О.Ю. Вілкул у своїй промові окреслив пріоритети влади Дніпропетровщини щодо подальшого розвитку освітньої галузі.

Сподіваюсь, що рішення III Всеукраїнського з'їзду працівників освіти додадуть освітянам наснаги і творчості, впевненості в майбутньому, бажання виховувати гідних громадян України.

Ольга БАШТАНЕНКО,
начальник управління освіти
Дніпропетровської міської ради

У виступах делегатів акцентувалась увага на трьох боліючих проблемах освітян: управління освітою, якість освіти (а це фактор учителя, викладача, їхньої кваліфікації та соціального стану), і економіка освіти. Більшість делегатів говорили про необхідність відповідного фінансування освітніх установ і підвищення статусу вчителя.

Мене, як представника вищої школи, в першу чергу, хвилював проект Закону «Про вищу освіту», який дискутувався в різних редакціях протягом останніх трьох років, і збурював студентство та суспільство в цілому. Проект Закону напередодні з'їзду жваво обговорювався ректорами та директорами вищих навчальних закладів на секції вищої школи.

Хоча оцінка проекту неоднозначна, делегати схвально реагували на зміну підходів до типів ВНЗ, передбачене законодавче регулювання зовнішнього незалежного оцінювання знань, визнання українських дипломів, увагу до інноваційної діяльності вишів, і висловлювали сподівання на те, що країна нарешті отримає нормативний акт, який врахує побажання і освітян, і студентів, і батьків, і роботодавців.

Реалізація поставлених стратегічних завдань неможлива без удосконалення системи педагогічної та післядипломної освіти. Як і б реформи чи модернізації не проводилися в державі, всі вони прямо чи опосередковано пов'язані з учителем. Нас, педагогів, які готують вчителів і вихователів, перш за все хвилює проблема вдосконалення системи відбо-

ру молоді на педагогічні спеціальності. Вчителем можна стати лише за покликанням. Людину можна навчити всьому, але, якщо педагогічна праця буде її лише обтяжувати, стане якою «карою долі», а не особистою цінністю, їй немає чого робити в школі. Зважаючи на це, педагогічний колектив училища, як провідного освітнього закладу нової формації, вважає пріоритетними завданнями на найближчу перспективу: проведення педагогічної профорієнтації учнівської молоді; урізноманітнення форм дозвізської підготовки; якісне оновлення підготовки майбутніх фахівців на основі цільових договорів із наступним працевлаштуванням випускників у освітніх установах регіону; створення сприятливих умов для творчої реалізації обдарованої студентської молоді; здійснення патріотичного виховання, формування у майбутніх освітян здорових моральних цінностей, громадянської активності.

Вірю в реалізацію окреслених завдань і впевнена, що освітянам це під силу!

Любов КРАМАРЕНКО,
кандидат педагогічних наук,
директор Нікопольського
училища КДПУ, депутат
Нікопольської міської ради

Довідка. Станом на 10 листопада 2011 року в області функціонують 36 інтернатних закладів, де навчається 5688 вихованців, з яких 1036 – діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Оновлення змісту початкової освіти

на основі впровадження нового Державного стандарту початкової середньої освіти, нових програм та планів

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. затверджено новий **Державний стандарт початкової загальної освіти**.

У процесі розробки нової редакції документа ретельно вивчено зарубіжний досвід і враховано кращі традиції вітчизняної освіти.

Документ максимально зрозумілий для вчителя, отримав схвальні відгуки громадськості, погоджений у відповідних міністерствах та відомствах.

За результатами широкого обговорення проекту документа визначено позитивні зміни:

- забезпечення **наступності змісту дошкільної та початкової загальної освіти;**
- **особистісно орієнтований підхід** у навчально-виховному процесі початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів;
- **формування ключових компетентностей** учнів початкових класів, зокрема загальнокультурної, громадянської, здоров'язберігаючої, інформаційно-комунікаційної;
- розроблення **єдиного змісту** стандарту для всіх мов навчання;
- **вивчення іноземної мови з 1 класу** в усіх загальноосвітніх навчальних закладах;
- використання здоров'язберігаючих технологій;

– **екологічна спрямованість** освіти;

– **посилення природничої складової стандарту**. Зокрема, введено новий предмет «Природознавства». Базовим навчальним планом передбачено на вивчення предмета по 2 години на тиждень у 1-4 класах;

– **упровадження інформаційно-комунікаційних технологій;**

– виокремлення в освітній галузі «Технології» змістової лінії «Ознайомлення з інформаційно-комунікаційними технологіями», на що Базовим навчальним планом передбачено по 2 години на тиждень у 2-4 класах;

– **зорієнтованість на соціалізацію особистості молодшого школяра;**

– **зміст стандарту** максимально розвантажений, логічно вибудований, доступний для авторів навчальних програм (педагогічних працівників, учителів початкових класів, методистів, наукових працівників);

– у змісті кожної освітньої галузі **передбачено діяльну лінію**; на варіативну складову відведено по 2 години у 1, 2, 3 і 4 класах.

Упровадження Державного стандарту початкової загальної освіти розпочнеться з 1 вересня 2012 року.

Одним зі шляхів оновлення змісту освіти й узгодження його із сучасними потреба-

ми, інтеграцією до європейського та світового освітніх просторів є **орієнтація навчальних програм на набуття ключових компетентностей** та створення ефективних механізмів їх запровадження.

Так, у програмі з **української мови для шкіл з українською мовою навчання**, окрім мовної та мовленнєвої змістової лінії, розподіл змісту здійснюється за двома новими змістовими лініями – соціокультурною та діяльнісною. При цьому **діяльнісна змістова лінія** спрямована на формування в молодших школярів уміння вчитися, організувати свою працю для досягнення результату, виконувати мисленнєві операції і практичні дії, володіти уміннями й навичками самоконтролю та самооцінки.

Навчальна програма з **літературного читання** спрямована на формування **читацької компетентності** молодших школярів – базової складової комунікативної і пізнавальної компетентностей; передбачено ознайомлення учнів з дитячою літературою як мистецтвом слова, підготовка їх до систематичного вивчення курсу літератури в основній школі.

У навчальній програмі з **математики** ознаки особистісно орієнтованого навчання, спрямованого на **особистісні досягнен-**

ня учнів, набув розділ програми «Державні вимоги до навчальних досягнень школярів».

У навчальній програмі з **основ здоров'я** зміст та вимоги до навчальних досягнень учнів сформовано на **діяльній та ціннісній основі**. Зміст навчального матеріалу наскрізних тем «Соціальна складова здоров'я» та «Психічна і духовна складова здоров'я» доповнено актуальними темами, спрямованими, зокрема, на спонукування учнів до самостійного прийняття рішень; практичні роботи зорієнтовані на моделювання поведінки учнів.

Підручник конкретизує навчальну програму, показує вчителю, який зміст має бути вкладено до запрограмованих тем, як потрібно розуміти окремі питання програми, та орієнтує учнів щодо методики роботи. Він потрібен під час підготовки учнями домашніх завдань, повторення матеріалу тощо. Матеріал підручника необхідно доповнювати додатковою інформацією, бо його зміст надто конспективний.

Відділом початкової освіти до нового 2012 навчального року розроблено **науково-методичний супровід організації навчально-виховного процесу в 1-му класі, Державний стандарт початкової загальної освіти в таблицях і схемах** (методичні рекомендації).

Сучасні педагогічні технології – шлях до розвитку життєздатної творчої особистості

– упровадження здоров'язберігаючих технологій.

У Державному стандарті загальної початкової освіти, зазначається, що інваріантна складова частина змісту Базового навчального плану включає освітню галузь «**Основи здоров'я та фізична культура**», яка «забезпечує свідоме ставлення до свого здоров'я, як найвищої соціальної цінності». Для реалізації цієї складової спільно із кафедрою культури здоров'я розроблено спекурс з методики викладання фізичної культури в початковій школі. Організовано і проведено тренінг з основ здоров'я для вчителів – тренерів початкової школи.

Через систему семінарів, «круглих столів», дискусійних клубів, науково-практичних семінарів вчителі відпрацьовують нові методики роботи.

На базі кабінету початкових класів почала діяти творча **лабораторія вчителів-новаторів**, яка розгорнула роботу з організації та проведення конкурсів професійної майстерності «**Учитель року**», розробила їхню структуру, зміст та систему заходів. Активну допомогу кабінету надавали члени творчої лабораторії: Н.М. Ломако – директор НВК № 28, М.П. Тігульов – заступник директора СЗШ № 135 Дніпропетровська, методисти Т.М. Мещерякова – Кривий Ріг, Л.І. Іванисенко – Межівський район.

За цей час подано і проаналізовано 398 конкурсних матеріалів, в очних турах конкурсу взяли участь 80 вчителів. Переможцями обласного етапу конкурсу в номінації «Початкові класи» стали: П.І. Колоколова – Дніпропетровськ, А.Ю. Параскевич, Г.М. Васянович, Л.М. Пашковська, Л.І. Петрушина, О.М. Хотіленко – Кривий Ріг, І.А. Головачова – Марганець, Л.Я. Сапсай – Жовті Води.

Створення передумов для всебічного розвитку особистості, індивідуалізація та диференціація навчання, перехід на особистісно

орієнтовані технології вимагає від учителя оновлення змісту сучасним технологічним інструментарієм. З цією метою відділом організовано тренінгову курсову підготовку вчителів, які почали працювати за Міжнародною особистісно орієнтованою програмою «**Крок за кроком**». Цей захід відбувся на базі всеукраїнського експериментального майданчика – НВК № 355 Дніпропетровська. Директор закладу Т.В. Кравченко і заступник директора Т.М. Москвич – регіональні тренери – надали велику допомогу під час проведення навчально-практичних семінарів за цією програмою в районах області.

На допомогу вчителям, які працюють в програмі «Крок за кроком» видано два посібники «Ранкові зустрічі» та «Робота в навчальних центрах».

Використання варіативної складової базового навчального плану дає можливість розвивати творчість вчителів і учнів, формувати громадську свідомість молодшого школяра. Обласний семінар для методистів, які відповідають за роботу з цієї проблеми, проведено в СЗШ № 69 Дніпропетровська. У роботі семінару взяли участь автори та співавтори програми та посібників з краєзнавства «Місто мого дитинства». Педагогічним колективом під керівництвом директора Єлизавети Олексіївни Фетисової було створено прекрасну атмосферу, де вчителі та учні творчо розкрили свої знання з історії рідного міста. Заступник директора Ірина Іванівна Ярмо, використовуючи мультимедійні засоби, розповіла про основні напрямки роботи колективу з проблеми формування сучасної особистості школяра. Ідея включити учнів у пізнавально-пошукову роботу рідного краю, району, а потім спробувати це узагальнити і зробити свої регіональні програми, дуже сподобалась методистам.

В області створено **модель інноваційного навчального закладу комплексної багатопрофільної**

освіти № 28 Дніпропетровська. Тут наука органічно поєднується з інноваційною діяльністю. Директор Н.М. Ломако, методист високого професійного рівня, учасник обласних семінарів, член журі обласного конкурсу «Учитель року», керує творчою лабораторією з упровадження інтерактивних технологій. Діє комп'ютерно-інформаційна підтримка кожного предмета; в навчальному процесі впроваджуються здоров'язберігаючі технології; створюються авторські програми психолого-педагогічної підтримки кожної дитини. Результатом системної роботи є участь учнів у міжнародних конкурсах «Левеня», «Кенгуру», «Колосок» та обласних конкурсах літературної та художньої творчості.

Плідною є співпраця відділу з **Ювілейною початковою школою Дніпропетровського району** – опорною для апробації та втілення в практику роботи сільських шкіл сучасних педагогічних технологій, програм і проектів. На базі закладу для вчителів області систематично проводяться педагогічна практика та семінари. Педагогічний колектив під керівництвом директора В.М. Полупанової отримав диплом лідера освіти України.

Відділом початкової освіти ДОШПО протягом п'ятих останніх років розглядалися **питання використання педагогічних технологій на уроці**. Проводяться спеціальні курси, тренінги, семінари для педагогів. Ця робота має свої позитивні результати, зокрема: змінилися форми та методи навчання школярів, вони стали більш активними і найголовніше – взаємозалежними; з'явилася культура проектування уроку з урахуванням його етапів, постановки завдань цих етапів і відстеження проміжних результатів; змінилася система оцінювання навчальних досягнень школярів, розроблені нові способи вимірів.

Сьогодні успішно використовують нові педагогічні технології

вчителі більшості шкіл Дніпропетровська, Кривого Рогу, Нікополя, Жовтих Вод, Марганця, Дніпропетровського, Межівського, Нікопольського, Солонянського, Царичанського, Павлоградського районів.

Відділом початкової освіти було організовано і проведено семінар з проблеми «**Організація роботи шкільного методичного об'єднання на основі впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в початковій школі**», в роботі якого взяли участь методисти відділів освіти, керівники навчальних закладів області. Цікаво і змістовно була представлена модель розвивально-виховного простору сучасного навчального закладу директором НВК № 111 Людмилою Володимирівною Ткачук. Модель роботи початкової школи з питання ефективності науково-методичної роботи засобами інформаційно-комунікаційних технологій представила заступник директора Олександра Володимирівна Хандиго. В практичному блоці проведені інтегровані уроки з використанням ІКТ. Учасники семінару були залучені до інтерактивної форми роботи зі створення проектів упровадження ІКТ у початковій школі. Всі отримали електронні версії матеріалів з планування методичної роботи, роботи в творчих групах, рекомендації.

Цікавою і плідною є робота відділу початкової освіти з методистами районних відділів освіти – це обласні семінари з презентаціями роботи творчих колективів, тренінги з методичної роботи, конкурси, дискусійні клуби з впровадження педагогічних технологій.

На допомогу вчителю з упровадження нового змісту було надруковано понад 30 методичних і дидактичних посібників.

В подальшому працівники відділу планують спрямувати систему роботи з педагогічними кадрами області на впровадження нового Державного стандарту початкової освіти, навчальних планів та програм, інноваційних проектів, формування нової генерації вчителів, які будуть новаторами побудови гуманної, креативної початкової школи.

Ольга ВІНОГРАДОВА,
старший викладач, заввідділу
початкової освіти ДОШПО

Хроніка подій

Професійно-технічна освіта

Листопад

3 – заступник голови облдержадміністрації Марія Іванівна Пустова провела обласну освітянську науково-практичну конференцію «Від з'їзду до з'їзду. Державно-громадське управління освітою в регіоні: проблеми, пошук, досвід». В роботі секції «Сучасні підходи в організації учнівського самоврядування у професійно-технічних навчальних закладах області» взяли участь заступники директорів з навчально-виховної роботи, радники учнівського самоврядування ПТО.

3 – психологічною службою у режимі відеозв'язку проведено семінар щодо формування здорового способу життя учнів ПТНЗ області.

8-9 – робоча група експертів Європейського фонду освіти мала зустрічі з керівництвом обласної державної адміністрації, обласного управління статистики, головного управління освіти і науки облдержадміністрації, обласної методичної служби, де йшлося про визначення першочергових завдань із проведення моніторингових досліджень ефективності діяльності системи професійно-технічної освіти в регіоні для розробки процедури оптимізації мережі ПТНЗ.

9-11 – 23 педагогічні працівники ПТНЗ Дніпропетровщини взяли участь у галузевому науково-методичному семінарі «Використання сучасних інформаційно-комунікаційних і новітніх технологій при підготовці фахівців за професією «кухар-кондитер», який відбувся на базі Інституту післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників Університету менеджменту освіти (Донецьк).

10 – на семінарі для старших майстрів ПТНЗ у режимі відеозв'язку розглядалися підходи до планування обсягів виробничої діяльності на 2012 рік.

14 – на засіданні Регіональної експертної ради з питань ліцензування та атестації ПТНЗ І-ІІІ р.а. розглянуто двадцять дві справи з ліцензування.

16 – методистами НМЦ ПТО у Дніпропетровській області на базі Софійського професійного ліцею проведено обласний семінар керівників методичних об'єднань класних керівників, радників та лідерів учнівського самоврядування ПТНЗ. До роботи спільних семінарів приєдналися голова Софійської районної ради, директор Софійського центру зайнятості. За участю науковців інституту профтехосвіти Національної академії педагогічних наук України відкрито Всеукраїнський експериментальний майданчик «Науково-методичні основи профільного навчання учнів школи на базі ПТНЗ».

16 – на семінарі методистів ПТНЗ області представлено інноваційний методичний кабінет, створений зусиллями адміністрації, педагогів та учнів у Дніпропетровському професійному ліцеї. Відкриття Інформаційно-методичного центру (електронної версії кабінету) та приєднання його до внутрішньої локальної ІК системи ліцею забезпечить педагогам швидкий доступ до необхідної інформації.

18 – проведено засідання Експертної ради ДАК.

19 – відбулось чергове засідання семінару, на якому презентувалися кращі наробки електронних засобів навчання 2011 року. Директор ТОВ «СМІТ» С.Ф. Коряка надав практичні рекомендації щодо роботи з електронними посібниками. Викладач центру профтехосвіти № 2 Харкова Ю.Я. Подоліч презентував власні електронні навчальні посібники з грифом МОНУ.

22 – на спільному засіданні ради з питань профорієнтації та професійного навчання незаангажованого населення Дніпропетровського центру зайнятості та ради НМЦ ПТО у Дніпропетровській області йшлося про виконання завдань з розробки навчально-планової документації для професійного навчання безробітних.

22-23 – представники НМЦ ПТО у Дніпропетровській області взяли участь у навчальному семінарі щодо визнання попереднього навчання, навчання впродовж життя, рівного доступу до професійно-технічної освіти та розробки і перегляду професійних стандартів. Захід відбувся у Києві за підтримки Українсько-Канадського проекту «Децентралізація управління професійно-технічним навчанням в Україні».

23-24 – методисти НМЦ ПТО стали учасниками V Міжнародної науково-практичної конференції з питань патріотичного виховання молоді, яка відбулась у Запоріжжі (свій досвід представили Болгарія, Росія, Німеччина, США).

23-24 – на базі Криворізького центру професійної освіти металургії та машинобудування та Центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів № 1 відбулась Всеукраїнська науково-практична конференція «Система роботи ПТНЗ з формування професійно мобільного кваліфікованого робітника» (в рамках роботи експериментального майданчика Інституту професійно-технічної освіти НАПН України). Обговорювались шляхи формування професійно мобільного кваліфікованого робітника через компетентнісний підхід та психолого-педагогічну готовність викладачів до забезпечення якості навчання. За підсумками роботи видано збірник матеріалів конференції.

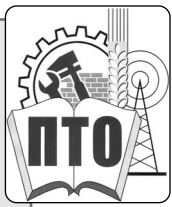
24 – заняття школи педагогічних працівників з освіти дорослих.

25 – засідання «круглого столу» керівників міської асоціації промисловців і підприємців і торгово-промислової палати з питань забезпечення кваліфікованими робітничими кадрами підприємств, установ відповідно до вимог ринку праці.

29 – чергове засідання психологічної лабораторії на базі НМЦ ПТО.

Протягом листопада: проведена атестація заступників директорів ПТНЗ області; здійснено моніторинг контингенту учнів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за соціальним складом, аналіз нового контингенту учнів, охоплення учнів гуртковою роботою, кадрового забезпечення в навчальних закладах профтехосвіти.

Віктор ВАСИЛИНЕНКО, директор НМЦ ПТО у Дніпропетровській області

СТАРТУВАЛИ ДЕКАДИ РОБІТНИЧИХ ПРОФЕСІЙ

Для розширення інформаційної бази робітничих професій,

підвищення якості профорієнтаційної роботи серед учнівської молоді і мотивації до професійної діяльності, створення умов для свідомого вибору конкретної робітничої професії, підняття престижу суспільно-важливих робітничих професій та набуття відповідного практичного досвіду профтехосвіта Дніпропетровщини в 2011 році започаткувала проведення декад робітничих професій за галузями.

22 листопада відбулось урочисте відкриття декади робітничих професій машинобудівної галузі на базі Дніпропетровського центру підготовки та перепідготовки робітників машинобудування та зв'язку, в якому взяли участь близько 130 учнів шкіл Ленінського та Червоногвардійського районів Дніпропетровська. Серед запрошених – представники обласної ради профспілки машинобудування та металообробки, міської асоціації про-

мисловців і підприємців, підприємств-замовників робітничих кадрів: публічного акціонерного товариства «Дніпропетровський агрегатний завод», виробничого об'єднання «Південний машинобудівний завод ім. О. Макарова», обласного центру зайнятості.

Професійно-технічні навчальні заклади презентували такі професії: електрогазоварник, токарь, електрослюсар, фрезерувальник, електромонтер. Роботодавці розповіли про діяльність своїх підприємств, умови роботи, перспективи кар'єрного росту робітника, соціальний захист. Центр

зайнятості інформував про свій сайт і послуги щодо професійного самовизначення. Для учнів шкіл проведено екскурсії у навчальні майстерні закладу.

Під час декад професійно-технічні навчальні заклади провели олімпіади із предметів професійного спрямування, конкурси професійної майстерності серед учнів ПТНЗ та учнів СЗШ, де відбувається профільне навчання за фахом, вікторини, інтелектуальні ігри, виступи агітбригад, КВК із позиціонуванням робітничих професій, конкурси учнівських проєктів «Моя професія – моя гордість», «Я – Професія – Екологія – Україна», семінари, «круглі столи», брифінги із

соціальними партнерами-замовниками робітничих кадрів за участю представників учнівського самоврядування ПТНЗ, батьківського комітету, громадських організацій, педагогічних працівників СЗШ, екскурсії на підприємства, презентації медіа-інформаційного освітнього простору.

За підсумками проведення декад робітничих професій буде видано альманах.

Світлана ГОЛОВЧЕНКО, методист навчально-методичного центру профтехосвіти у Дніпропетровській області

ЖИТТЯ ЗА ПОКЛИКАННЯМ

ЛАРИСА ІВАНІВНА БОНДАРЕВСЬКА після закінчення Дніпропетровського держуніверситету працювала викладачем російської мови та літератури, а з 1980 року і донині – заступником директора з навчальної роботи ПТУ № 6. Стаж її роботи в системі ПТО – 37 років. Вона – спеціаліст вищої категорії, методист, нагороджена нагрудним знаком ВАПП «За вагомий внесок у розвиток професійної освіти», знаком «Відмінник освіти України», почесною грамотою МОН України, грамотами управління освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації.

У 70-ті роки в училищах здійснювались тільки професійна підготовка, тому Ларисі Іванівні доручили викладати естетичне виховання. Цей предмет входив до циклу суспільних дисциплін – допомагав формувати кращу якість особистості та світогляд учнів. І молода викладачка з усією наполегливістю та старанністю поринула в щоденні турботи педагога. Через кілька років почала викладати свій основний та улюблений предмет – російську мову і літературу. Її уроки були схожі на міні-вистави: з величезною кількістю наочності, додаткової літератури, діафільмів та залученням учнів до спільної роботи над матеріалами уроків. Вони запам'ятовувались на все життя. А ще був драматичний гурток, яким вона керувала.

Бондаревська причетна до формування особистості понад десять тисяч учнів, серед яких чимало вихо-

ванців шкіл-інтернатів та дитячих будинків. Кожному вона подарувала – не тільки знання, але й співчутливе слово і навіть більше – частину свого серця...

Л.І. Бондаревська є автором і одним із безпосередніх виконавців планів обладнання кабінетів загальноосвітніх дисциплін, умілим організатором навчально-методичної роботи, ініціатором упровадження ефективних педагогічних технологій і передового досвіду.

Лариса Іванівна стала активним учасником створення у 2008 році Регіонального навчально-практичного центру сучасних будівельно-монтажних технологій на базі ПТУ № 6.

Протягом 25 років Лариса Іванівна є наставником педагогів-початківців. Її досвід вивчався та узагальнювався навчально-методичним центром профтехосвіти області, її уроки – це майстер-класи педагогічної майстерності. Але, як справж-

Зрізи знань учнів ПТНЗ в режимі відео-конференц-зв'язку

Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області в жовтні-листопаді 2011 року проведено зріз знань учнів першого курсу ПТНЗ області з математики за курс базової загальноосвітньої школи. Мета – створення умов для якісної корекційної діяльності з покращання стану підготовки учнів з предмета. Моніторинг здійснювався за напрямками: регіональне розміщення навчального закладу та галузеве спрямування.

Учасники зрізів знань електронною поштою отримали 20 тестових завдань та в режимі on-line зв'язку провели тестування.

Результат зрізу знань I курсу за галузевими напрямками: машинобудівний – 10,2 % якості, будівельний – 2,4 %, сільськогосподарський – 3,9 %, ресторанний сервіс – 8,8 %.

Найкращі знання виявили учні Дніпропетровської, Дніпропетровська, Кривого Рогу; за галузевими напрямками – учні груп кухарів і кондитерів.

За результатами зрізу знань проведено семінар-тренінг з викладачами математики за темою «Формування інноваційної компетентності викладача математики». Рекомендовано системні заходи для усунення прогалин у знаннях учнів.

Олена ГРИШАЄВА, методист НМЦ ПТО у Дніпропетровській області

Вітаємо ювіляра!

ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА МУРАВЕЙНИК – колишній

головний бухгалтер Дніпропетровського обласного управління профтехосвіти – свята к у свій 80-річний ювілей.

Майже п'ятдесят років вона самовіддано працювала на ниві ПТО. За вагомий особистий внесок у розвиток профтехосвіти, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм Ольга Миколаївна була неодноразово відзначена і нагороджена.

Колектив навчально-методичного центру профтехосвіти у Дніпропетровській області, президія обласної організації Всеукраїнської асоціації працівників ПТО, колишні колеги широко вітають Ольгу Миколаївну та бажають їй міцного здоров'я, невичерпної енергії, бадьорості в душі.

Нехай ніколи не вичерпається джерело людської вдячності за Вашу турботу. Щастя Вам, радості, добра і благополуччя!

Всеукраїнська асоціація працівників профтехосвіти

Людмила КАЛЬНИЦЬКА, директор ПТУ № 6

МЕДІАОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

На базі Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти 9 листопада 2011 року пройшли обласні педагогічні читання на тему «Освітні інформаційні технології: еволюція до нової якості освіти».

Читання дали старт роботі освітніх закладів Дніпропетровщини у **Всеукраїнському експериментальному дослідженні** (розрахованому на 5 років: 1 вересня 2011 р. – 31 грудня 2016 р.) за темами:

- Медіаосвіта в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів: соціально-психологічний підхід;
- Використання Інтернету і медіаосвітніх технологій у навчально-виховному процесі сучасної школи та їх вплив на становлення інноваційної особистості.

Експериментальна діяльність спрямована на створення інформацій-

но-комунікаційної освітньої мережі національного рівня, відпрацювання новітніх високоєфективних інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) навчання, формування медіакомпетентності, медіаграмотності всіх учасників навчально-виховного процесу.

До участі у дослідженні на регіональному рівні залучено 93 навчальних заклади області; на всеукраїнському рівні – 9 шкіл.

У читаннях взяли участь науковці ДОППО, директори освітніх закладів.

Освітня новина відкрив ректор інституту **Михайло Ілліч Романенко**, який дав глибокий аналіз інформаційному суспільству та освітньому медіапростору.

Ольга Євгенівна Висоцька, декан факультету відкритої освіти, доктор філософських наук зупинилась на соціальних передумовах переходу від теорії інформаційного суспільства до медіаосвіти.

Світлана Григорівна Крамаренко, завідувач кафедри педагогіки та психології, зробила акцент на психологічних аспектах впливу інформатизації всіх галузей суспільного життя на розвиток інноваційного потенціалу особистості.

Перед слухачами виступили керівники експерименту: **Марина Григорівна Ватковська**, кандидат філософських наук, проректор з наднових систем навчання та комунікацій, та **Вікторія Миколаївна Піщанська**, кандидат культурології, завідувач відділу художньо-естетичного навчання та виховних технологій. Їхні доповіді сформулювали цілісний контент знань про проблему,

допомогли визначити стратегію впровадження експерименту в навчальних закладах за індивідуальною траєкторією, автори ознайомили учасників читань з особливостями впровадження ІКТ та технологій медіаосвіти в навчально-виховний процес школи.

В.М. Піщанська виклала керівникам пілотних шкіл основні концепції медіакультури в теорії інформаційного суспільства.

М.Г. Ватковська наголосила на трансформаційних змінах інформаційної взаємодії освітнього призначення в умовах використання засобів інформаційних та комунікаційних технологій, а саме: структури інформаційної взаємодії при обміні інформацією, при функціонуванні інформаційних потоків між суб'єктами освітнього процесу; видів інформаційної діяльності; технологій освітньої інформаційної взаємодії; змісту навчальної інформації при інформаційній взаємодії.

Значна увага в доповіді приділялась таким поняттям: інформаційно-комунікаційне середовище, відкриті освітні системи та особливості відкритих освітніх систем, що функціонують в інформаційно-комунікаційному середовищі.

Наступні доповідачі охарактеризували методологічні, психолого-педагогічні, культурологічні аспекти впливу інформаційного середовища на розвиток інноваційного потенціалу особистості.

Наукові співробітники кафедри управління інформаційно-освітніми проектами ДОППО звернули увагу слухачів педагогічних читань на:

- соціокультурний аспект впливу соціальних сервісів Веб-2.0, вікі-сайтів, сучасного навчального середовища на розвиток особистості;
- досвід створення інформаційно-освітнього середовища у розвинутих країнах світу та країнах СНД;
- педагогічний потенціал та методологію використання медіа та ІКТ у навчально-виховному процесі.

Особливу цікавість викликав виступ **Олеми Олександрівни Бондаренко**, заступника директора з навчально-методичної

роботи ліцею інформаційних технологій № 2 Дніпродзержинська «**Інформаційний супровід проектування та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів**» та **Валентина Володимирівна Півнісва**, директора Балівської СЗШ Дніпропетровського району «**Створення і використання авторського електронного контенту для здійснення профільного навчання і допрофільної підготовки**».

Впровадження науково-дослідної роботи на рівні регіону дозволить реалізувати сучасні системи освітніх пріоритетів, створити необхідні умови для забезпечення учасників навчального процесу своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом використання інформаційних технологій; забезпечити інформатизацію освітньої галузі; вдосконалити сучасні технології навчання, змісту освіти, методичної підтримки учасників навчального процесу.

Оксана БУТУРЛІНА, науковий співробітник кафедри управління інформаційно-освітніми проектами ДОППО

ІКТ ДЛЯ БІБЛІОТЕК

14-18 листопада у місті Хімки Московської області відбулася XV міжнародна конференція та виставка **Libcom-2011 «Інформаційні технології, комп'ютерні системи та видавничі продукції для бібліотек»**.

Ініціатор і головний організатор – Державна публічна науково-технічна бібліотека Російської Федерації.

Щорічно в заході беруть участь керівники і провідні фахівці найбільших бібліотек країн СНД, спеціалісти бібліотечного та інформаційного профілю, викладачі ВНЗ та інших освітніх закладів. Цього разу обговорювалася одна із головних тем – використання сучасних комп'ютерних технологій для покращання інформаційного обслуговування населення та проведення практичних тренінгів. Відбувся практичний семінар «**Корпоративна взаємодія шкільних бібліотек – важливий ресурс реалізації державних освітніх стандартів**».

Експонувались: навчальні посібники, навчально-методична і науково-популярна література, аудіо-підручники, різноманітна мультимедійна продукція; автоматизовані бібліотечно-інформаційні технології, програмне забезпечення; високошвидкісна техніка для бібліотек та архівів, обладнання для сканування.

Бібліотека Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти працює над створенням електронної бібліотеки, ініціатором проекту є заступник голови обласної державної адміністрації М.І. Пустова.

Сесія Дніпропетровської обласної ради в цьому році виділила кошти на програмне забезпечення бібліотеки – Іrbis 128. Реалізація проекту дозволить співпрацювати з бібліотеками ЗНЗ в інформаційній мережі. АБІС «Іrbis» – це перші кроки до створення шкільної корпоративної мережі на Дніпропетровщині.

Єва ГОНІК, директор ОНБЦ ДОППО

«Школа – це, перш за все, книга»

Василь Сухомлинський

Шкільна бібліотека: інформаційні та виховні можливості в умовах реалізації науково-методичного проекту «Креативна освіта для розвитку інноваційної особистості» – над такою темою працювали учасники обласного семінару-практикуму для керівників методичних об'єднань шкільних бібліотек на базі Царичанського району.

Директор Царичанської СЗШ Л.І. Сіданченко ознайомила гостей з навчальним закладом. Бібліотекарі шкіл району підготували виставку, яка продемонструвала технологічний арсенал можливостей бібліотекаря у формуванні читацької компетентності учнів.

Методист ДОППО Т.В. Рига зазначила, що бібліотека є справжнім центром шкільного життя, без неї неможливо виховати справжнього патріота і конкурентоспроможну особистість XXI століття. Проведення Тетяною Василівною інтерактивного опитування у формі «відкритого мікрофона» на тему «Сучасна шкільна бібліотека. Перспективи розвитку» сприяло окресленню планів шкільної бібліотеки на майбутнє.

Керівник районного методоб'єднання Т.М. Продан і член районної ради бібліотек В.О. Онищенко наголосили на тому, що такі форми роботи, як ігротекі, онлайн-конкурси, проектні бюро, брейн-ринги, виставки-портрети, вернісажі, вікторини і конкурси допомагають виховувати в учнів інформаційну культуру, культуру читання і спілкування.

Завідувач районного методкабінету Н.М. Полупанова презентувала районний проект «Приоритетно – новий стандарт освіти».

На створенні позитивного іміджу сучасної бібліотеки акцентувала увагу директор районної централізованої бібліотечної системи Л.В. Костенко.

Тренінг «Креативна актуалізація фахово-особистісного потенціалу в умовах модернізації освіти» у мультимедійному кабінеті провели заступники директора школи О.М. Блоха і Т.В. Рашевська.

Актуальною визнана модель компетентного читача 11-річної школи, розроблена бібліотекарем школи Т.І. Сало. Авторський проект містить узагальнену систему роботи з пропаганди читання, організації самоосвітньої роботи учнів засобами бібліотечно-бібліографічних знань.

На гостей чекала театралізована програма «Вас вітають берегині Книжкового царства», акторами якої є бібліотекарі району. Саме вони виховують в учнів шанобливе ставлення до книги і культуру читання, формуючи читацьку компетентність, популяризуючи українську книгу.

В. ОНИЩЕНКО, Царичанська СЗШ

Всеукраїнський дитячий конкурс

Редакція пізнавально-розважального дитячого журналу «Професор Крейд» до 25 січня 2012 року проводить Всеукраїнський дитячий конкурс «**Україно крізь час**» серед учнів 1-5 класів, їхніх вчителів, керівників позашкільних навчальних закладів та батьків.

Мета: стимулювання у дітей інтересу до різнобічного вивчення рідного краю; розвиток творчої уяви, фантазії, вміння висловлювати свої думки; зміцнення психологічних та емоційних стосунків між дітьми та дорослими шляхом об'єднання зусиль для досягнення спільних цілей; виховання любові та гордості за свій рідний край, вміння бачити незвичайні речі у звичайному оточенні та розповідати про побачене іншим.

Сайт www.kraid.com.ua; т. (044) 494-25-01.

Відділ початкової освіти ДОППО, т. (056) 732-47-67

Конкурс «Напиши листа спортсмену»

Підтримуючи рішення Міжнародного бюро Всесвітнього поштового союзу, Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» проводить 41-й міжнародний молодіжний конкурс «Напиши листа спортсмену або спортивному діячеві, яким ти захоплюєшся, і розкажи йому (їй), що для тебе означають Олімпійські ігри».

Національний конкурс проводиться в два етапи: обласний та Всеукраїнський. Переможців очікують нагороди.

До участі запрошуються школярі віком від 10 до 15 років. У прозових творах (до 800 слів) у формі листа (до вигаданої особи) ОБОВ'ЯЗКОВО мають бути присутні характерні риси епістолярного жанру: адреса адресата (можна – ви-

гадану); вітання; зміст; закінчення (наприклад: «З повагою», «З любов'ю», «З найкращими побажаннями» тощо).

Разом із твором подаються: копії свідоцтва про народження та ідентифікаційного коду (власного чи одного з батьків), фото учасника, домашня адреса, назва навчального закладу, клас, де навчається, контактний телефон. Надсилати за адресою: ВМІЛІ ДД УДППЗ «Укрпошта», вул. Привокзальна, 11, м. Дніпропетровськ, 49999.

Останній термін подачі робіт – 31 січня 2012 р.

Відділ маркетингу та продажу послуг Дніпропетровської дирекції УДППЗ «Укрпошта», т. (056) 778-20-51

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ

КАФЕДРУ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ!

10 листопада – день народження кафедри. За 25 років свого існування вона досягла великих успіхів, набула вагомий досвід і стала авторитетом для багатьох ВНЗ і шкіл нашої країни.

Бажаємо співробітникам кафедри на чолі з Світланою Григорівною Крамаренко натхнення у своїй плідній діяльності у сфері науки, педагогіки та психології, подальшого процвітання, нових перспектив і перемог!

Педагогічний колектив Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

У рамках святкування 20-річчя Незалежності України під патронатом голови обласної державної адміністрації Олександра Вілкула проходив відкритий Всеукраїнський фестиваль екранних мистецтв

«МОЛОДЕ КІНО УКРАЇНИ»

Організатори заходу – облдержадміністрація та облДЮК «Веснянка».

Участь у фестивалі взяли 23 дитячі творчі студії з Росії, України та Німеччини.

«Цей фестиваль не випадково проходить на Дніпропетровщині. На початку ХХ-го століття саме на території Придніпровського краю зародився кінематограф Російської імперії, а згодом Радянського Союзу та України», – наголосила заступник голови облдержадміністрації Надія Подолелова.

На Катеринославщині працювали піонери вітчизняного кіно. Данило Сахненко увійшов в історію як один з кращих кінооператорів початку ХХ століття. Він

першим відобразив на кіноплівці красу Дніпровських порогів. І у нас на початку ХХ століття знімався один із перших у світовому кінематографі «бойовиків» – «Запорізька Січ».

Тут розпочинав свою діяльність Олександр Ханжонков, який створив Ялтинську кіностудію.

Родом з нашого регіону видатні актори театру та кіно Лія Ахеджакова, Сергій Гармаш, Радіон Нахапетов, Євген Дятлов, Володимир Зеленський і багато інших.

І нині нові таланти роблять свої перші кроки в кіно.

Професійне журі визначило володаря гран-прі (студія «Детектив», Ярославль, Росія, за ігровий фільм «На рельсах») та 10 лауреатів. Серед них: відеостудія «Ракурс» із Верхньодніпровська за фільм «Зів'яле листя»; дитяча кіностудія «Кадр» с. Знаменівка за фільм «Біла мрія лошати», облДЮК «Веснянка» за анімаційний фільм «Втрачений рай». Серед дипломантів фестивалю – наша «Веснянка» і телестудія «Юніон-TV» із Павлограда.

ХРАМИ НАМХНЕЖНЯ

В День української писемності відбулась презентація тринадцятого збірника «Собори наших душ». Цього року він присвячений 20-ій річниці Незалежності України. На гостинних сторінках «Соборів...» зібрано твори 101 юного обдарування із 32 регіонів області.

У передмові до видання голова облдержадміністрації Олександр Вілкул зазначив: «Унікальним стартовим майданчиком для юних творчих особистостей є Дніпропетровський обласний дитячо-юнацький кіноцентр «Веснянка». Його педагогічний колектив протягом багатьох років плекас і вирощує юні таланти».

Авторів збірника привітав директор облДЮК «Веснянка» Олександр Іванович Кучма.

Учасники свята побачили роботи юних майстрів пензля; початківці-літератори декламували свої вірші і прозу; прозвучали музичні твори у виконанні авторів.

Нагородити талановитим дітям вручили художній керівник «Веснянки» Марлен Якович Матус,

методисти Ніна Петрівна Довгяло, Любов Дмитрівна Бершак; Світлана Олександрівна Кравець, член НСПУ Григорій Миколайович Гарченко, член НСКУ Олександр Миколайович Нежигай.

Учасники мали нагоду подивитись кінострічки гуртківців «Легенда про пісню», «Кохані сніг» та послухати класичні твори у виконанні скрипалів «Скерцино».

Головне управління освіти і науки облдержадміністрації запрошує всіх дітей Дніпропетровщини до участі в заочних творчих конкурсах, відкриваючи собори власних душ.

Катерина Шевцова, слухачка обласної школи юного журналіста при облДЮК «Веснянка», учениця НВК № 130, Дніпропетровськ.

Малюнок «Веселковий перехід у нову Україну» Тетяни Дехтярєвої, 15 років, Софіївка

ДУХОВНА СПАДЩИНА КРАЮ

Кіноцентр «ВЕСНЯНКА» координує роботу Всеукраїнської експедиції «Моя Батьківщина – Україна» за чотирма напрямками: «Культурна спадщина мого народу», «Козацькому роду нема переводу», «Із батьківської криниці», «Рідного слова краса і співучість». З 1998 року в області проводиться фольклорно-етнографічні експедиції «Звичаї, обряди та традиції мого краю», «До народних джерел».

В експедиціях щорічно беруть участь понад 200 загальноосвітніх навчальних закладів, близько 20 –

позашкільних, 300 пошукових груп і загонів (понад 4 тисяч юних пошуковців). У регіонах області проводилися свята, фестивалі дитячих фольклорних колективів «Дніпровий зорепад», науково-практичні конференції, майстер-класи, семінари-практикуми, конкурси учнівської творчості, виставки тощо.

Цього року на розгляд обласної комісії подано 52 конкурсні експедиційні роботи з 8 міст та 11 сільських районів. Це – обряди народного календаря, фрагменти весільного обряду, звичай пов'язані з рушниками, традиційним

народним одягом, лялькою, сімейні обряди; народні ігри, пісні, прикмети, прислів'я, приказки, загадки, оповідки, вечорниці, ворожіння, колядки, шедрівки, казки, легенди, походження прізвищ, гуморески, частівки; народні іграшки; описи будівництва хат, копання криниці, виготовлення полотна тощо. Найцікавіші матеріали – з Кривого Рогу, Новомосковська, Синельникового, Тернівки, Апостолівського, Верхньодніпровського, Дніпропетровського, Магдалинівського, Софіївського, Царичанського, Томаківського районів.

«СУЧАСНЕ НАРОДОЗНАВСТВО: МЕТОДИ, ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НА НАДДНІПРЯНЦІНІ»

На обласній науково-практичній конференції, присвяченій цій темі, розглядалися шляхи виховання молодого покоління на традиціях і звичаях українського народу, формування гармонійно розвинутої особистості шляхом залучення до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини за допомогою різноманітних форм і методів пошукової та дослідницької роботи.

Конференція організована головним управлінням освіти і науки облдержадміністрації, облДЮК «Веснянка», науково-дослідною лабораторією фольклору, народного говору та літератури Нижньої Наддніпрянщини і кафедрою історіографії та джерелознавства історичного факультету Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара. У заході взяли участь члени районних та міських оргкомітетів з проведення Всеукраїнської та обласних експедицій, вчителі української мови і літератури, історії України, народознавства, керівники Малих академій народних мистецтв, юні науковці факультету філології та мистецтвознавства ДВ МАН, представники управлінь і відділів освіти і науки з міст та районів області, директори і заступники директорів навчальних і позашкільних навчальних закладів. На конференції у ДОППО із доповідями виступили науковці, викладачі ДНУ ім. О. Гончара, керівники гуртків, музеїв, світлиць, а також юні дослідники і пошуковці.

Вчителі розповіли про «Експедиційну роботу як одну з актуальних форм сучасної дидактики» (Ва-

лентина Григорівна Коваль, СЗШ № 18 Новомосковська) та про «Особливості Придніпровського регіону, місце в них козацьких традицій» (Олександр Володимирович Пиріг, Китайгородська СЗШ Царичанського району). Презентували результати експедицій одинадятикласниці Вікторія Лобанова (Оленівська СЗШ Магдалинівського району) – «Виховання національної самосвідомості та громадянськості за допомогою експедиційних матеріалів та краєзнавчого музею» і Надія Пуня (НІТ № 2 Дніпродзержинська) – «Фольклорна спадщина Курилівки»; десятикласниця Тетяна Дьоміна (вихованка ЦДЮТ «Гармонія» Кривого Рогу) – «Складові елементи українського ярмарку на Криворіжжі»; учениця 9 класу Анастасія Кириченко (НВК Покровський ліцей) – «З досвіду організації пошукової, фольклорно-етнографічної експедиції «До народних джерел» облДЮК «Веснянка» у Покровській район».

Конференція довела важливість виховання молоді на основі етнопедагогіки з урахуванням українських національних традицій.

Сторінку підготувала Тетяна РИБАЛКО, облДЮК «Веснянка»

Тобі, народе, я співаю пісню

Намхненням із минулими століть
І волею, закутою в кайдани,
Поривом щастя у вишневу ніч
І просто словом... Тим, що гоїть рани.

Тобі, народе, я співаю пісню,
Аж поки не заїде моя зоря,
Хоча ж, ніколи не буває пізно
Для вічності й живого Кобзаря!

В дніпровській краплі вилюся я боєм,
Нащадки не посміли щоб забути,
Як важко діставалась людям воля,
Як легко поривання обманути.

Я вітром буду гнути тополину,
Доцями буду мчати літнім ланом.
Я буду ненавидіти людину,
Людину, яку мусиш звати паном.

Ія Грешилова, 15 років, учениця гуманітарної гімназії ім. Лесі Українки, Жовті Води.
Малюнок «Усміхнена україночка» Віталіні Холод, 14 років, Дніпропетровськ

ОблДЮК – переможця фотоконкурсу «Моя Україно!» та фестивалю-конкурсу дитячої журналістики «Прес-весня на Дніпрових схилах» (Київ), Міжнародних кінофестивалів «Свариз» (Анкара), «Анімафор» і «Петербургський екран» (Санкт-Петербург), «Московська мильця – 2011» (Москва), «Мир глазами ребенка» (Старий Оскол, Росія), «Хрусталикний аист» (Мітське, Білорусь), непрофесійного кіно (Маліні, Естонія), анаторського кіно (Ярославль, Росія).

Комп'ютерний позашкільний навчальний заклад «Обласний дитячо-юнацький кіноцентр «Веснянка» – це координаційний центр роботи зривових художньо-естетичного напрямку у Дніпропетровській області та організатор обласних масових заходів.

Я намалюю словом
місячні сонети,
Де зорі – це людська
ясная доля,
Я світлом
розриватиму
тенета,
Розправити крило могла щоб воля.

Тобі, народе, я співаю пісню,
Живу солодким присмаком свободи.
Нема неволі, де нема людини,
Без волі вічним сном поснуть народи.

Ти пам'ятай слова мої, країно,
Бо Кобзареве слово не зімліє.
І я з тобою житиму незмінно,
Любитиму, як жоден не зуміє!..

УВАГА! ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА ОБЛАСНУ ПЕДАГОГІЧНУ ГАЗЕТУ «ДЖЕРЕЛО». ІНДЕКС — 40620

ЗАСНОВНИК ОБЛАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ «ДЖЕРЕЛО» — ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

Редакційна колегія: В.М. ВАСИЛИНЕНКО, А.Л. ДЕДУРА,
В.Г. ДОЛГОПОЛІЙ, С.Г. КРАМАРЕНКО, Л.О. ОЛЕФІР, М.І. РОМАНЕНКО
Головний редактор З.В. МАРЧИШИНА
Заступник редактора Є.А. ШУЛЬГА
Літературний редактор Н.П. ТУБАЛЬЦЕВА
Фотокори Г.Г. та А.Г. КРЮЧЕНКИ. Дизайн і верстка Н.О. АНТОНЕНКО

Газету надруковано
в ТОВ «СИСТЕМА ЦЕНТР»,
49089, Дніпропетровськ,
вул. Автотранспортна, 23,
тел.: 35-77-57, 96-06-16.
Ціна договірна.
Передплатний індекс 40620.

Свідцтво про реєстрацію
ДП № 66 від 13.12.1993.
Формат А 3. Друк офсетний.
Обсяг 0,8 ум. др. арк.
Наклад 1 247. Зам. №

Адреса редакції:
49006, Дніпропетровськ,
вул. Свердлова, 70, к. 216.
Телефон/факс: 732-47-61,
732-48-48.
E-mail: GDjerelo@yandex.ua